

VELİLER İÇİN 10 ÖNERİ

1. **Okula asla sinirliyerek gitmeyiniz.** Öfke öfkeyi doğurur. Çocuğu, okuldan geldiğinde, öğretmeninin ondan nefret ettiğini duyan her veli doğal olarak sinirlenir. Özel yetenekleri olan çocukların velileri için bu daha da kolaydır çünkü büyük bir olasılıkla velinin de özel yetenekleri vardır. Aynı yaşlarda okulda aynı davranışlara maruz kalmıştır. Bu olguyu kabullenirseniz geçmişten kalan acılarınızı çocuğunuzun öğretmeninden çıkarmazsınız.

Öfkeniz durulduktan sonra okulu arayarak çocuğunuzun öğretmeni ile görüşün; okul, bürokratik hiyerarşı sistemi ile yönetilir. Eğer sorun sınıf ortamında yaşanmışsa önce öğretmeni arayarak söylediklerini dikkatle dinleyiniz; açıklamaları sizin için yeterli değilse o zaman okul müdürünü arayarak, sınıf öğretmenin de bulunacağı bir görüşme talep ediniz.

2. **Kırıcı olmamaya çalışınız.** Örneğin; çocuğunuzun öğretmeni, yeni araştırmalarla tersi ispatlanmış bilgilere atıf yapabilir. Bazı öğretmenler yeniliğe ve bilgi akışına açık olmalarına karşın bazıları bu konuda alınganlık gösterebilir. O zaman çocuğunuza yardımcı olabilmek için başka yollar denemelisiniz. Sorunu tam öğrendikten sonra sakin olun ve açıklayıcı bilgi isteyin. Gerçekler duyduğunuz gibi olmayabilir.

3. **Kendinizin ve karşınızdakilerin kullandıkları sözcüklere dikkat gösteriniz.** Çocuğunuzun öğretmeni anlamadığınız bir sözcük kullandığında açıklama isteyin. Kimi zaman farklı kişiler aynı sözcüklere farklı yorumlar getirirler ve bu da yanlış anlaşmalara yol açar. Aynı lisanı konuşmadığınız kişilerle bir anlaşmaya varmanız zordur.

4. **Kendinize "Bu sorunu kim çözebilir?" sorusunu sorunuz.** Bir sorunu çözmek için girişimde bulunmadan önce bu sorunun cevabını verebilmelisiniz. Eğer çocuğunuzun öğretmeni, çocuğunuzun sorunlarına çözüm getiremeyeceğini ifade ederse o zaman müdür, rehberlik öğretmeni, ya da okulda bu konuda bilgi ve yetki sahibi birisi ile bir toplantı önerip, öğretmene yardımcı olmalarını sağlayabilirsiniz.

5. **Bir plan yapınız.** Çocuğunuz için uzun vadede ve kısa vadede istediklerinizin bir listesini yaparak, bir hareket planı geliştiriniz. Planınızı bir takvime uygulayınız. Kendinizi bir yöntem uzmanı olarak görünüz. Bir sorunu çözümlmek için önce sorunu tanımlamak sonra olası çözümler için kafa yormak, en başarılı olacağını düşündüğünüzü seçmek ve çözümlü denemek gerekir. Eğer bir çözüm işe yaramazsa o zaman bir ikincisini olmazsa bir üçüncüsünü denersiniz. Kararlı, planlı hareket ederek kendinizi amacınıza odaklayınız.

6. **Yaptıklarınızı kâğıda dökerek, saklayınız.** Eğer birden fazla çocuğunuz, işiniz, eviniz, gönüllü bir göreviniz varsa çocuğunuzun öğretmeni ile en son ne zaman konuştuğunuzu, nelerden konuştuğunuzu ve ne kararlar aldığınızı hatırlamak zordur. Neler yaptığınızı yazarak hatırlayınız.

7. **Öğretmenlere teşekkür etmeyi unutmamalısınız.** Veli-öğretmen görüşmelerinin ertesi günü bir teşekkür notu gönderebilirsiniz. Görüşme iyi gitmemiş bile olsa,

öğretmene size ayırdığı zaman için teşekkür edebilirsiniz. İletişim kanallarını daima açık tutmak çocuğunuzun yararına olacaktır.

8. **Kendinizi bilgilendirin.** Çocuğunuzun sınıfı, kanunlar ve "özel eğitim gerektiren çocukların hakları" konusunda araştırma yaparak bilgi sahibi olunuz. Çocuğunuzun öğretmeni ile en uygun görüşme zamanı, bir sorun yaşanmadan öncedir. Okul yılı başında öğretmenle arkadaşça bir ilişki kurunuz. Okulda yapılan toplantıların hepsine katılınız. Bu toplantıların sıkıcı olduğu doğrudur ama toplantılar sırasında başka hiçbir yerde öğrenemeyeceğiniz bilgiler edinirsiniz.

9. **Diğer velilerle dayanışma içinde olunuz.** Başkaları ile benzer sorunları paylaştığınızı bilmek, kendinizi iyi hissetmenize neden olacaktır. Anne baba olmak çok zor bir iştir. Farklı bir çocuğa sahip olmak çok çok zor bir iştir. Çocuğunuzun güçlü yanları olduğunu, dünyayı farklı olarak algıladığını, değişik bir bakış açısı olduğunu, duygularının kimi zaman çok güçlü olduğunu ve kendine özgü merakları olduğunu aklınızdan çıkarmamalısınız.

Başkalarının çocuklarınız hakkında yaptığı olumsuz eleştirileri en iyi karşılama yöntemi; eleştiriyi cevaplarken karşınızdakinin söylediği olumsuz düşünceyi olumlu hale getirmektir. Örneğin; eğer birisi size çocuğunuzun çevre edinemediğini söylerse ona şu karşılığı verebilirsiniz, "Evet. Oğlum her zaman bağımsız ve kendine yeten bir çocuk olmuştur." Bir başkası çocuğunuzun inatçı olduğundan söz ederse, o zaman da "Her zaman kararlı ve ne istediğini bilen bir çocuk olmuştur" diyebilirsiniz. Eğer birisi tutup da çocuğunuzun "garip ve acayip" olarak tanımlarsa, sizde ona "Evet. Çocuğumun yaratıcı ve hayal gücü olan bir çocuk olduğunun farkındayım." demelisiniz.

Çocuklarının yarım kalmış projelerine gömülmüş olarak yaşayan anne babalar vardır çünkü çocukları ne yapılması gerektiğinden ziyade nasıl yapılacağı ile ilgilenirler. Bazı evlerde tek bir tane işleyen el feneri yoktur çünkü çocuklar nasıl yapıldığını anlamak için el fenerini son vidasına kadar sökmüştür. Bu çocukların anne babaları ile ahbaplık kurunuz, yalnız olmadığınızı anlamak sizi rahatlatacaktır.

10. **Çocuğunuzun iyi öğrenim görmesinin size bağlı olduğunu anlamalısınız.** Çocuğunuzun öğrenimi için en önemli kişi onun hayatındaki en önemli kişidir; bu da sizsiniz. Çocuğunuza bol bol kitap almalısınız. Ama kitapları onun eline verip okumasını söylemeyin. Kitapları görebileceği yerlerde el altına koyun, er geç ilgisini çekeceklerdir. Değişik radyo kanallarını ve televizyon kanallarını izleyerek, onu değişik kültürler ve fikirlerle tanıştırın. Aile bütçenizin sizi kısıtlamasına izin vermeyin, yaratıcılığınızı kullanmalı ve kaynaklarınızı diğer ailelerle paylaşmalısınız.

Çocuğunuzla sohbet edin. Onunla konuşurken sorularına kısa ve öz cevaplar vermeye çalışın. Çocuğunuzun her anını doldurmaya çalışmayın, herkesin düşünmeye, planlamaya ve her şeyden önemlisi hayal kurmaya ihtiyacı vardır.